

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra. . . . 1 kor. Egy óra. . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Felolvas szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Az esperes választás.

— Dr. Baltazár Dezső üdvözlése. —

Ma töltötték be a hajdu-szabolcsi egyházmegye egyházai azt a diszes esperesi széket, melyből a nagytehetségű, de megdöbbentően elzüllött Zsigmond Sándor másfél évtizeden át kalózkodott, a köztiszteltetés, a magas állás palástjába burkolván büneit. Szerintem az, hogy érdemei is voltak e kalandornak, nem felejtheti azt a szörnyű romlást, melyet büneivel és bukásával a református nép hitén ejtett; sőt hogy érdemeket is szerzett, hogy tehetsége más kortársainál kiemelkedőbb volt, még sulyosabb megítélést hív ki ellene. Ezt az ítéletet a társadalom már gyakorolta fölötté, midőn az álszenteskedők szemforgatásai, az érdekeltség sopánkodásai dacára kebeléből kidobta és a bírák asztala elé kényszerítette őt, kinek förtelmes büneit elsimitani a társadalom fölháborodása miatt sem lehetett. Ugy hogy ma már másodrendű kérdés, miként ítélkezik a bíróság fölötté Hisz az az egyház is, mely papjául választotta:

megtakarta hűtlen fiát. Böszörményben a lelkészségtől fosztották meg és a hajdu-szabolcsi egyházmegye pedig hatalmának forrását, az esperesi széket éppen ma töltötte be választás útján. Azért én azt hiszem, hogy egyelőre napirendre is térhetünk eme szerencsétlen fölött, a kit a közmegejtés mocsarába sülyesztettek elfajult, elhatalmasodott szenvedélyei. És ha még képes magába szállani, hagyjuk vezekelni őt; hisz a Krisztusi szeretet kötelez minket még a rút belpoklost is részvétünk gyógybalzsamával enyhíteni.

Azért térjünk át inkább a mai, szombat délelőtt megtartott esperesi választás eredményére. Öszintén mondom, hogy mint református ember is, örömmel írom papirosomra e választás végeredményét. Mert az ifju erős új esperesben mindazon a kiváló emberrel vele született természetes és kitűnő tanulmányokkal szerzett tudományos képességeket jellegzetesen kifejlődve látom, mely képességekkel az ifju esperes úgy a nép meggingott bizalmát, mint a sárba taposott esperes-lelkészi

talár tisztaságát és tekintélyét kétségen kívül vissza fogja szerezni.

Mától dr. Baltazár Dezső, hajdu-szabolcsi lelkész, a nagy hajdu-szabolcsi egyházmegye kormányzó esperes-lelkésze. Ugyanaz a Baltazár Dezső, a kinek debreczeni lelkésszé választása ellen egykor e sorok írója is küzdött. E küzdelem azonban nem tartotta vissza sem őt, sem e sorok íróját, hogy midőn egymást már megösmertük: baráti kezet ne fogjunk. És nekem igazán a legjobban esik, hogy most e kiválóan képzett magyar lelkészt, e kiválóan független érzelmű magyar hazafit, érdemeinek, képességeinek eme nagy elismerése alkalmából a hajduság nevében is e helyről üdvözölhetem. Szeretettel köszöntöm dr. Baltazár Dezső esperest. Szívvel kívánom neki, hogy váltsa be a hozzáfűzött reményeket és mivel tudom, hogy ez ifju erős férfiú tiszttségének minden körülmények között becsülettel felel meg, a hajdu-szabolcsi egyházmegye választását is a legszerencsésebb választásnak nyilvánítom.

Ifjabb Móricz Pál.

Októbernek első napján.

Októbernek első napján
 Szögedébe várnak,
 Negyvenhatos, zöld hajtókás
 Gyalogos bakának.
 Megyek, megyek gyorsan,
 Nincs itt mit keresnem . . .
 Nem sirat meg, tudom senki
 Egész Debreczenben.

Októbernek első napján
 Szögedébe várnak . . .
 Hej, de jó lesz Debreczenben
 Egy szép barna lánynak.
 Megszabadul tőlem
 Talán mindörökre . . .
 A szegedi kaszárnyába
 Szívem török össze.

Gyökössy Endre.

Kaszárnya élet.

(— Na já!)

Volt a többi között egy zászlóaljparancsnokom; a közösöktől jött át még szá-

zados korában, nálunk felvitte alezredesséig. Két tulajdonsága közismeretű volt. Először is mindig „huzódás félbal“ ban ült a lován, másodsor meg legatöbb is minden harmadik szava az volt, hogy: „Na já“.

Bolla altábornagy volt akkortájtban a kerületi parancsnokunk, egyszer eljön megtartani a tavaszi szemlét, s kint a gyakorlóterén ép az öreg zászlóaljot veszi elő, forgatja, mustrálja kegyetlenül. Szegény alezredes izzadt nagyon, a minek természetes következménye az lett, hogy a hányszor Bollának jelentett valamit, mindenik második szava „Na já“ volt.

Az altábornagy amugy sem lévén — szokása szerint — valami tulságos módon meglegedve a látottakkal, végre is ráförmedt.

— Kikérem magamnak ezt az örökös „Na já“-t! Ha valaki alezredes korára sem tanul meg j lenteni, hanem folyton oda nem illő kifejezéseket használ, az menjen penzióba!

— Na já! Nem fogom többet használni, kegyelmes uram! — Szalutált feszosen és izzadva az öreg.

Bolla összeharapta az ajkát, belevágta

mérgeesen a sarkantyut a lovába s elgalloppozott.

Két hétre rá az alezredes is galloppozott, talán akkor is „huzódás félbal“-ban, a penzió békés virányai felé.

(Riadó.)

Ugy esztendőnként egyszer, esetleg kétszer leginkább kora tavasszal, meg nyáron, mikor a tartalékosok be vannak vonulva, riadót szoktak fuvatni a kaszárnyákban, rendsze int összekötve éjjeli gyakorlattal. Ez a feliasztás tulajdonképen arra szolgál, hogy a parancsnok meggyőződhessen az ezred harc- és menetkészségéről bármely varatlan esetben.

Ilyenkor a legénység teljes felszereléssel vonul ki a kaszárnya udvarára s ott zárt tömeget formál, mindezt persze a lehető legrövidebb idő alatt. Az egész mesterség a legnagyobb titokban van tartva, a mi azt jelenti, hogy a segédtszittól kezdve az utolsó bakáig mindenki tudja, hogy ma riadó lesz.

A tisztek kilencz óra tájban már mennek haza a vendéglőből átöltözni, a ki közel lakik a laktanyához, az otthon várja be a

Ki akar sok pénzt

megtakarítani férfi-,
 fiu- és gyermek ruha
 vásárlásnál? **az ke-**
resse fel

Gerő E.

ruha áruházat. **DEBRECZEN,**
 piacz-utca 47., a Dréher sör-
 csarnok kapuja mellett, (az
 „Emke“ kávéházzal szemben.)

Pártoljuk a helyi ipart.

Czipők mérték után gyorsan
 és pontosan készülnek.

Ajánljuk a n. é.
 közönség szives
 figyelmébe saját
 készítményü

cipő-raktárunkat.

Tisztelettel
ELFENBEIN és KLEIN
 Piacz-utca 72-ik sz.

Nagy Magyarország.

5. Fürdőhelyek.

Fürdőhelyekkel s természeti szépségekben gazdag vidékkel oly pazarul áldott meg a természet bennünket, mint egyetlen országot sem, s mégis „Ezren menekülnek külföldre” mint az ujságbeli reklám mondja. Ha még is megfelelő számú külföldi keresné el hazánkat az egyensúly nem lenne megzavarva. De sajnos a magyar vendégszeretet nem hatja át a fürdővállalatokat. Évről-évre ugyanazon drágaság mutatkozik megfelelő kényelem nélkül. A vendégek különféle alapon adóztatnak meg, gyógydíj zenedíj, szépítési díj, a mik másutt is meg vannak ugyan, de nem olyan arányokban. A kiszolgálás pedig egyenesen botrányos. Másik igen fontos hátránya fürdőinknek a helytelen reklám. Ha valahol látunk egy gyógyforrás hirdetését, abban a legkülönféle nyavalyák ellen javasoltatik az ásvány víz ivása. Nagyon természetes, hogy az a fő menél több legyen felsorolva. Pedig ez ma már nem imponál. Ujra kell vegyelemezteni a gyógyforrásokat, melyek nagyrésze még II. József idejéből való.

S a mi benne főható anyag a szerint használ valamely betegség ellen. Ha valamiben csak nyomokban van meg a magnesium vagy natrium sulfát még ezt nem lehet „alhasi pangás” és pozsga stb. ellen ajánlani, mint jelenleg is van. Annál helytelebber a magyar Karlsbád, magyar Sel

forma kedvéért érte nyargaló napost vagy ügyeletest; a többi a kaszárnya hátulsó kapujánál gyülekezik, s rosszabbnál rosszabb vicczekkel üti agyon a trombitaszóig az időt.

A legénységi szobákban mély csend, a lámpák lecsófolva, valamennyi baka az ágyban, de csodálatosképen mind fülig betakarózza, pedig ugyancsak meleg van, némelyeknek a kepe már a fött rákéval vetekedik. Hogyisne. Nyár derekán tetőtől talpig felöltözve izzadnak a takaró alatt.

Tíz óra tájban kopognak a főkapun. Az őrség altisztje kinyitja s roppant meglepett képet próbál vagni, mikor az ezredparancsnokot látja bejönni teljes menteöltözötben. Mellette az ezred segédtiszt, utánuk a lovászok az ugyancsak szabályszerűen nyergelt paripákkal. Azért ehadarja a jelentést, a közben előkerülő ügyeletes tiszt szinten. Az ezredes ur meghallgatja s az őrség kürtöse iránt érdeklődik.

— Tudod mi a riadó jel?

— Igenis tudom, ezredes ur!

A kürt éles, recsegő hangon vág bele az éjszaka csendjébe.

A következő pillanatban világos lesz minden ablak; a naposok úgy kiabálnak, mintha halottaiból akarnák felebreleszteni az embereket, közben pedig az ajtóba állnak, hogy idő előtt ki ne szaladjon a buta baka. Mindegyik napos olvas magában vagy két-

ters elnevezés, mert a százalékok más más képet adnak.

Helytelen dolog, hogy némely fürdők szétosztott házak, nemis villák összesége, s mi az összhajtás rovására megy, s a benne levő lakószobák drágaságok mellett nem eléggé kényelmesek. Hazánknak legalább 25 fürdőt van szerencsém ismerni s ha némi haladás constatálható, ez csak a legutóbbi évtized eredménye, csak hogy a fejlődéshez aránytalanul társul a drágaság. A kiránduló helyek körzetébe nevetséges módon vannak felvéve a 3—4 órás pontok, a mik a fürdő igazgatóságok szavahihetőségét csökkentik.

Régi műemlékeinket az idő visszafoga ugyancsak megkoptatta. A dicsőséges hadjáratok színhelye, a daliás idők emlékei pusztulnak romlanak, mert nem gondolnak velük, a környék idegen ajku lakói elhordják köveiket házépítésre, mint ha csak az lenne a hivatásuk, hogy a mai kor embereinek anyagi kárpótlást nyujtsanak a multak szenvedéseier. Miért ne lehetne ezeket megmenteni a végpusztulástól? stilszerűen kitatarozni s esetleg lakhatóvá tenni? hiszen régenté is lakóhelyekül szolgáltak.

Bizony sok javítani, fejleszteni s csinosítani való van még ezen a téren, hogy ne csak honfitársaink kedveljék meg a közelükben vagy bennük időzést, hanem a külföldiek is szeretettel keressék és kereshessék fel.

százig, akkor kitarja az ajtót s a szakaszok vonulnak le az udvarra.

Odalent a tisztek lármáznak meg szaladgálnak még egy kicsit és öt percz múlva a legidősebb zászlóaljparancsnok odagaloppozik az ezredes elé és rettentő komoly arccal jelenti:

— Ezredes ur! Alázatosan jelentem, ezernégyszázötvenkilenc ember.

Az ezredes végig lovagol az ezrede előtt. Az utolsó bakancs szegig kifogástalan rendben van minden.

— Nagyon köszönöm őrnagy ur! Valóban meglepő gyorsasággal állt össze az ezred. Század- és zászlóaljparancsnok urak hozzám! A mai riadót gyakorlatlalt fogjuk össze kötni és pedig a következő feltevés alapján. Az ellenség a Nagyerdőtől északnyugatra stb. stb.

A gyakorlatnak éjféltre vége. Másnap pihenő. Alhat a baka, amennyi csak belesse fér.

Az előjáró parancsnoksághoz pedig megy a jelentés:

... az ezred 9 óra 56 perczkor felriasztatott és különös meglepéssel jelenthetem, hogy öt percz és tizenhét másodpercz alatt teljes harc- és menetkésztségben állott.

Herodek Sándor.

Elfogatásom története.

Irta: Tihanyi Irma.

Egy kalandornő életéből.

A hirhedt kalandornő a fogságban könyvet írt élete történetéről. Abból adunk mutatónak:

Ejjel volt. Hideg kellemetlen éjjel. Fáztam. Szorosabban fűztem magam köré shawlomat és hálórekeszembe mentem. Fáradtan dőltem ágyamra, de nem birtam elaludni. Nagy volt a fájdalmam, még sirni sem tudtam. A szobában tikkadt levegő volt, mig künn esni kezdett. Körülbelül egy óra lehetett éjfélt után, mikor elcsöndesült. Felkeltem az ágyamról és fel és alá járkáltam nyugtalanul a szobámban. Az óra megállani látszott, oly hosszúnak tűnt fel az éjjel. Egyszerre mintha lépteket hallottam volna. Neszeltem. Nem hallottam semmit, biztosan tévedtem. De még sem. Kopogtatnak az ajtón. Lőlegzetvisszafojtva mentem az ajtóhoz, amikor nevémet hallottam említeni. Ők azok. Érttem jönnek. Istenem irgalmazz nekem. Letöröltem verejtékes homlokomat és rekedt hangon kérdeztem:

— Ki van künn?

— Kérjük, nyissa ki az ajtót. Dr. Sz. től jövünk — volt a válasz.

Kinyitottam az ajtót és tudtam, hogy ütött a válság órája.

Barna köpenyben lépett szobámba D. N. városi kapitány és nyugodt hangon, udvariasan szólított fel, kövessem őt az ügyészséghez. Csak arra kértem, engedje meg, hogy a szekrényemet bezárhassam. Ez meg is történt Csudálatos, ezután az előbbi félelem egészen eltűnt, erősnek éreztem magam. Nyugodtan telegztem fel hetekig tartó aggodalom és rettegés után, végre jött a megváltás. A ház előtt álló kocsiába szálltunk be.

A sötét felhők oszladozni kezdtek. Némán hajtottunk az ügyészséghez, ahol F. ügyész már várt reám. Nagy termetű ember volt az ügyész, nyugodtan nézett meg engem Udvarias szavai nagyon jól estek nekem. Mégsem hallgathatta el, hogy foglya vagyok.

— Én fogoly, a szabadságtól megfosztva? Miért? Mit követtem el? — így kiáltottam fel.

Az ügyészséghez szállított urak és az ügyész között halk beszélgetés folyt, majd felszólítottak, hogy kövessem a rendőrkapitányt. Egy ór kíséretében vezettek lépcsőkön fel és le, mig végre egy czellába értünk. Még egy jó éjszakát és hallottam a kuicsot a zárban megfordul.

Fogoly lettem. A hideg czellában egy kis asztal és szék állott, a fal mellett pedig egy ágy. E pótolja azt a luxust, a mit a nagy világban megszoktam. Irtóztam, sem lámpa, sem fény, félhomály volt a czellában. Kiszolgálásomra egy fogoly-nőt rendeltek ki. Mélyen felsóhajtottam. Majd az ágyra vetetem magam. Az emberek hamisságára, rosszakarására gondoltam, de tudtam, hogy ügyemben világosságnak kell lenni.

Elöttem dolgozott a mellém rendelt 4 évre elítélt leány.

— Mit tettél? — kérdeztem a szerencsétlentől.

— Végző kétségbeesésben megöltem ártatlan gyermekemet, mert csábitóm elhagyott. Elvesztettem eszemet, a mikor a gyermekem elhagyott. Nem tudtam, mit cselekszem. Ártatlan kis gyermekemen boszultam meg magam.

Szegény leány — gondoltam — és hallgattam. Mások szenvedése saját bánatunkat

Chylinski Gy. Utóda

fényképészeti műterme

DEBRECZEN, Piacz-utca 41. sz. alatt

a legkényesebb művészi izlést is kielégítő fényképek mérsékelt árak mellett készülnek.

Ugyanott olajmestményeki akvarellek, fénykép-nagyítások és oleografiák is a legrészebb kivitelben készülnek.

felejteti el. Elfelejtjük könnyeinket, ha mások baját halljuk. A legjobb vigasz az ember-szeretet és a sötét börtönben különösen jól esik, ha valakinek elsírhatjuk bánatunkat, szerencsétlenségünket.

Vármegyénk és közelvidéke.

Álkuolos asszony. Dobos Zsuzsánna sámsoni asszony álkuolosokat szerzett valahonnan. Az álkuolosokkal azután ellátogattott Török Jánosnéhoz, kinek a kamarájába be is jutott, ahonnan azután tíz kilogramm rozst és egy kilogramm zsirt vitt el magával. Az álkuolos Dobos Zsuzsánna ügye most a debreczeni szolgabíróság elé került.

A reguta utolsó kívánsága. Május hónapban a többi száz meg száz ujonczal együtt tauglichnak talált a nagyváradi katonarvos egy fiatal palotai suhanczot. A fiatal legény nem hogy beletörődött a gyöngy életbe, sőt nagy vágyakozással várta az október elsejét, amikor magára öltheti a katonaruhát. Azonban amint megvan az írva, az ujoncz tervez, az Isten végez, a nagy vágyódás nem mehetett teljesedésbe. A palotai fiu pár héttel ezelőtt tifuszba esett s állapota napról-napra annyira rosszabbodott, hogy az orvos feladott minden reménységet. Ott sirdogált az ágya körül az egész atyafiság s a fiu is, mintha megsejtette volna, hogy neki már nem sok van hátra, felsóhajtott egy néhányszor.

— Hej csak azt a napot megérvém, a mikor katonaruhát kell felvenni, vagy ha már nem érem meg, legalább a katonabanda kíséren ki a temetőbe.

A kívánság azonban csak kívánság maradt. A szegény fiuval végzett a tifusz s tegnapelőtt már nagy buzgalommal rótt a palotai asztalos a reguta fiu kopórsóját. A siránkodó rokonság ott tanakodott egy ideig a fiu betegágya mellett, a mikor az egyik rokonnok eszébe jutott.

— Milyen nagyon szeretett volna szegény katonaléni. Legalább ha nem szolgálhatott, katonazenével kellene eltemetgetni.

És a szó beszédnek az lett a vége, hogy a rokonságból deputáció jött be tegnapelőtt Karg báró ezredeshez a várba, s megkérték hogy az elhalt ujoncz temetésére adja oda a katonazenekart.

Karg báró meghallgatta a falusi deputáció siránkozását, aztán katonás rövidséggel csak annyit mondott.

— Meg lesz a mit akarnak.

És tegnap reggel három parasztkocsin tizenhat diszbeöltözött katonamuzsikussal ment ki Palotára s annak rendje és módja szerint végig játszott a ujoncz temetésén a halotti indulót a palotaiak mélyszéges meghatóttaságától kísérve. A temetés óta nincs is nagyobb ember Palotán a derék ezredesnél, a jámbor falunépe uton-utfélen áldja s nem felejteti el soha, hogy teljesítette a szegény ujoncz utolsó kívánságát.

A szürke házban.

— Budapesti élet. —

Megálltam a képiró-utca 3. számú ház előtt. Sötétszürkére festett, kopott régi egyemeletes ház, mindössze három ablak széles. Nagyon szomorúnak látszik és csak a lefüggönyözött ablakok mögül kikandikáló festett arcú lányok árulják el, hogy a rendőrség által megtört tanyák egyike előtt állok. Reggel van, az utcát most söpörték. A zugutczában rendszeresen csak a délutáni órákban kezdődik a forgalom. Körülnézek és aztán belépek a szürke házba, amelynek kapuja mellett kis cégtábla jelzi, hogy „Haas Albert szobafestő“ lakik ott.

Beszélgetés Haas Albertnéval.

A sötét kis kapualjából nehéz ajtó vezet az udvarba, a hol benyitok azon az ajtón, a mely „Házmeister“ fölírást visel. Itt lakik Haas Albertné. Ő bérlő a házat és ő nála laknak azok a szerencsétlen, kifestett arcú lányok, a kik egyikének veszedelmes kalandja vezetett engem abba a házba. A sötét kis szobában beszédbe elegyedtem Haasnéval. Az összetörődött kis öreg asszony még most is remegett az izgalomtól, a mikor elmondta, hogyan akarta az az ismeretlen ember Dezső Katiczát, az ő egyik „leányá“-t letűnti és kirabolni.

Délután három óra felé egyszerre rémes sikoltozást hallottam a kapu aljáról. Éppen a konyhában voltam, amelyik ott van éppen az udvar kapuja mellett. Kirohantam és láttam, hogy Katicza véres fejével ugrott ki az ajtón.

— Gyilkos! Segítség! — sivitotta a véres fejű leány.

— Be kell zárni a kaput! — kiáltottam oda, mialatt az emeletről és a másik földszinti szobából is kitódultak a leányok.

Valamennyien az udvarra tódultak, míg én a félig nyitott ajtót belöktem és belépni akartam. De a következő pillanatban rémülten hőköltem vissza. A merénylő, egy magas, kimeredt szemű fiatal ember, éppen öltözködött. Amikor beléptem, reám fogta a revolvert. Visszaugrottam az udvarba és onnan hallgattuk, hogy kiáltoznak a kapu előtt összecsendült emberek rendőrért.

Egy pár pillanat múlva a rabló — már felöltözködve a kulccsal kezében a kapuhoz ugrott és azt kinyitni próbálta. Mi az udvari kapu rácsos kis ablakán néztük, hogy mit csinál. Nem tudta a kaput fölnyitni. Visszasietett a szobába és nemsokára halottuk, hogy fölrántja az ablakot és kiugrik.

— Utána! Fogják el! — hangzott az utcáról, mi is kirohantunk, de senki sem mert közelébe menni, mert revolverrel fenyegetett mindenkit. A többiről már csak hallomásból tudok; hogy agyonlőtte magát.

Mit mond a Katicza?

Haasné ezután bevezetett abba a kis szobába, a melynek a kapu alá nyíló kis ajtaján csak ez a név van: „Katicza.“

Jól megtermett, gömbölyű arcú, elég csinos leány fogadott. Hajnali pongyolában volt még. De már megfésülködött és az arca is kendőzött volt. Bal arcán erős zuzott seb és véraláfutás látszik. Érdekességének tudatában részletesen elmondotta, hogy mi történt vele.

— A mikor menni készült ez az ember, én a szekrény mellett — ott a sarokban — valamiért legugoltam, míg ő ekkor a divánra ült. A következő pillanatban két

erős ütést kaptam a fejemre. A halántékomra czélt, de az ütés lejjebb esett. Az egyik az ajkamat, a másik az arczsontomat érte. Én kissé kábultan a szekrények estem, mire ő a nyakamon függő láncz után kapott.

De nem érte el, mert én hirtelen föleszméltem és kifutottam a szobából. Még utánam kapott, de én kisiklottam kezei közül. Véres fejvel rohantam az utcára és segítségért kiáltottam. Ekkor jött a szoba-asszonyom és betuszolt az udvarba. A többi már elmondta Haasné . . .

Ki volt a merénylő?

A főkapitányságon nagy erélyvel nyomozzák az öngyilkos merénylő személyazonosságát, akiről már tegnapi lapunkban emlékeztünk meg, de eddig eredménytelenül. Mindenesetre intelligens embernek kellett lenni, mert a zsebében talált jegyzőkönyvben gyorsírói jegyzeteket és más olyan feljegyzéseket találtak, a melyeket csak tanult ember írhatott.

Föltűnő, hogy a bukott leányok egész lakjegyzékét találták nála és hogy két arczkép volt a zsebében, amelyek két a Helvéczia kávéházba járó leányt — testvéreket — ábrázoltak.

Két áldozata: Veresek Ferencz a kit lábán sebesített meg, Óriás-utca 6. szám alatt fekszik, míg Békes Ferencz rendőrt, a kinek az orrát horzsolta egy golyó, a kórházban ápolják.

Egy magánhivatalnok volt.

A merénylő áldozatnak a holttestére, amelyet a törvényszéki orvostani intézet halottas házában közszemlereztek, ráismert az atyja Schaffhauser Antal fővárosi adóbiztos. Szerencsétlen fiát Schaffhauser Lajos Andrásnak hívják, husz éves és magánhivatalnok. Az utóbbi időben egy életjáradék-biztosító intézetnél dolgozott az esti órákban mint napidijas. Schaffhauser Antal a fiát denegerált észjárásu, sőt gyengeelméjű, tüdővésztes embernek mondotta, a ki állandó háborúságban élt a családjával.

Mi az ujság?

Véres osaládi drámát jelentenek Mansteinból. Dubs magánzó huzamosabb ideje rosszul bánt feleségével és menyével. Tegnap éjjel ismét összeczivakodtak és a feletti felindultságban a Dubsnak épp ott időző mostohafia hatszor lőtt mostohaapjára. A hat lövés közül négy veszedelmesen megsértette Dubsot, akinek állapota reménytelen.

A regény utolsó fejezete. Bécsből jelentik, hogy Lujza kóburgi hercegnő és Mattasich-Keglevich Géza szenzációs fordulatokban gazdag szerelmi regénye nevezetes fejezethez ért. Bécsben egyébről sem beszélnek, mint arról a táviratról, melyet gróf Lónyay Elemérné, Stefánia királyi hercegnő, a boldogtalan Lujza hercegnő nővére intézett Fülöp kóburgi herceghez. A távirat kemény hangját nagyon rokon-

Hubay György

férfi szabó

Balvány-utca 17. sz.

Készít rendelésre magyar, francia, angol és német férfi ruhákat gyorsan, pontosan és jutányos áron. rakiár mindennemű honi- és külföldi szöveteiből. A n. e. közönség szives pártfogását kéri. tszlettel

Hubay György férfi szabó.

Üzleti elvem:

Nagy forgalom, kis haszon!!

szenvesen kommentálják. Lónyay grófné különben ma kijelentette, hogy megdöbbenett és kétségbeesett nővérénél tett látogatásának a benyomása, mert emberi elme a hazugságoknak és a ráfogásoknak azt a szövédékét fel sem bírja fogni, melylyel azt a szerencsétlen asszonyt körülveték. A neki azt mondták hogy Lujza hercegnő hülye, hogy teljesen képtelen bárminemű szellemi tevékenységre, de most meggyőződött arról, hogy mindez csak aljas rágalom: nővére teljesen friss, egészséges és egészen birtokában van a józan megfontoló képességének.

Lónyai gófné ma este megérkezik Bécsbe s audienciát kér a királytól, hogy elmondja azokat az impressiókat, melyeket nővérénél tett látogatása alkalmával szerzett s közölje az uralkodóval nővérenek kívánságait. Udvari körökben azt hiszik, hogy az akkora feltűnést keltett szerelmi regény békés befejezése csak napok kérdése.

A bécsi „Zeit“ jelentése szerint az a kihallgatás, melyen Fülöp kóburgi herceg volt a királynál, nagyon viharos lefolyású volt. A király szemére lobbantotta a hercegnek nem egyenes viselkedését és felszólította arra, hogy mint a katonatiszt, adja vissza Mattasich-Keglevichnek elrablott becsületét. Az udvarnál azt hiszik, hogy a kamarai törvényszéket nem fogják dezauválni, hanem egyéb módot adnak pöre megújítására Mattasich-Keglevichnek, aki itt új adatokkal is fel-lephet.

Színház.

Új kijáratok a színházban. Szombaton délután négy órakor O.áh Károly és Körner Adolf tanácsosok, Aczél Géza városi főmérnök, Tikos István mérnök és Publig Ernő h. tűzoltóparancsnok átvették a színház két új oldalkijáratát. A két új oldalkijárat igen előrelátóan könnyen hozzáférhető s esetleges tűz esetén megosztja a közönséget, mely mind a főkijáratához tódulna. Megvizsgálta egyúttal a helyszínen megjelenő bizottság a vízvezetékeket is és mind rendben találta, úgy hogy semmi akadály sincs a ma délután megtartandó nagy tűzoltó próbának.

Gyűlnek a bérletek. A színházi titkár jelentése szerint e színi évadra sokkal több már eddig is a bérlet, mint az elmúlt esztendőben. A páholyokat már mind kibérelték. A földszinti támlásszékek bérlete is jobb, mint a tavalyi.

Tányérnyaló — a gyorsköltő. A szegedi-színház társulatát Békés-Gyulán, ahonnan most került haza, egy ottani helyi költő *Tányérnyaló* álnév alatt napról-napra elárasztotta magasztaló költszetével. Tányérnyaló költő ur költői pillanat fölvételei kolosszális derűtségben tartották a nemes város tisztelt publikumát, de még ez a hatás is kevés volt arra, hogy a színházba járjanak. Képzeltetni Tányérnyaló költő ur megrázó lelkiállá-

potát, midőn a szegedi művésztársaság Isten hozzádot mondott nekik. Még Mezei Pétert is angyalnak énekelte meg egy gyorsfölvételben. Nagy hódolója volt továbbá Kis Irénnek, a kitűnő komikának, (ki jövőre a Zilahi debreczeni társulatához szerződött.) a kihez olvasatlanul írta a költői strófákat, amelyek közül egyet ide iktatunk:

„Ilyen művésznőt ki ne látna
Ezer örömmel fenn a színen?
Felé mosolyg a sok derűs arc,
A nézőtérrel mindenünnen!
A mikor játszik, jöttét lesi
A támlásszék, a páholy, karzat,
És van derűltég, — van kaczagás,
No meg hatalmas — tapshivarzat!“

A drámai személyzet Szigeten. Szintársu atunknak énekes személyzete már Debreczenben időzik. A drámai személyzet maradt csak még Máramaros-Szigeten, hol u. o. június 29-én, csütörtökön este játszanak. Pénteken már városunkban lesz az egész szintársulat.

Egyházak és iskolák.

Az egyházkerületi főjegyzőség.

Igétet tettünk volt, hogy a tiszántuli egyházkerület főjegyzői állásának betöltését érintő fontosabb mozzanatokról beszámolunk lapunkban olvasóinknak. Ezuttal a következőket jelezzük: Egyik esperes egyházmegyében körlevelet bocsátott ki, melyben egy másik férfiut megnevezetten ajánl a megválasztásra.

Igy hát már újabb jelölt is került forgalomba. Az eljárás ellen ugyan nem volna semmi kifogásunk, végtére is a körlevél különben derék, jóra való embert hozott javaslatba; azonban az alak, a tartalom ellen, melyben az ajánlás megtörtént, erélyesen szót emelünk. Az történt ugyanis, hogy e bizalmas ajánló körlevélben az ő ajánlatját oly kijelentéssel mutatja be az esperes ur, mely magán hordozza a hivatalos pressió minden attributumát, midőn kimondja, hogy egyházkerületi főgondnokunk is a másik férfiut jelöltségében állapodott volna meg. A főgondnok ur nevének a jelöltségbe való bevonása indiskrét egyfelől, mert az ő nevére való hivatkozással nem lett volna szabad e választásba belesodorni annak, aki a hivatalos tekintélyek súlyát ki nem akarja zsákmányolni. De másfelől és sokkal inkább azért nem lett volna szabad a főgondnokra hivatkozni, mert — teljesen biztos forrásból ismerjük e kérdés minden fázisát — az esperes ur állítása *nem felel meg a valóságnak*, sőt épen az ellenkezője all annak. Sajnáljuk, de nem tehetünk róla, hogy ezt a történetet után ki kell jelentenünk. Az egyházkerület lelkészeinek jelentős száma immár olyan határozott alakban foglalt állást az Eröss Lajos főjegyzősége mellett, hogy attól őket eltántorítani többé semmiféle felsőbb pressiónak nem lehet. Csak a mult alkalommal mutattuk be épen a nagyszalontai egyházmegyéből az egyik lelkészi körben megnyilatkozott párt-állást, azóta pedig egymást érik a lelkésznél lelkesebb üdvözetek az egyházkerület széles teréről, annak minden irányából, a melyek az *Eröss Lajos* főjegyzősége mellett emelik föl szavokat.

Ime csak néhány vonás azokból a végzet nem érő sorokból, melyeknek mindenike állításunk igaz volta felől tesz biztosságot. Egyik lelkész ur a messze távolból így ír: „Hogy kicsoda *Eröss Lajos*? azt én nagyon jól tudtam már akkor, mikor a D. Pr. L. ban időnként megjelent dogmatikai magvas cikkeit figyelemmel olvastam; azóta

pedig, mióta a D. Pr. L. szerkesztését átvette, különösen pedig mióta 1900. évben könyomás utján sokszorosított dogmatikája 2 kötetben birtokunkban van, azóta, mondom: még jobban tudom, milyen megbecsülhetetlen erőt bírunk mi, ezen nagytudása mellett még bátor férfiú személyében. Ilyen ember kell nekünk! „Ember“, ismétlem, a most megüresedett helyen... Szívvel-lelélekkel az ő pártján vagyok.“

Egy másik pedig ezeket mondja: „És ha sohasem ért volna is az a szerencse, hogy mint segédlelkész egészen közletről ismerjem meg Eröss Lajost: az ő közismert működése ismét elég indok lenne arra, hogy... egyházam szavazata reá adassék. Abban a reményben vagyok, hogy a kerületi lelkészi status nagy része így gondolkodik és hogy a főjegyzői tollat nemcsak erős kéz fogja szorítani, de kristály jellem is vezetendi.“ sat.

Lássunk még egy harmadikat: „Régóta ismerem s elismeréssel kísérem működését, kinek megígértem, hogy elismerésem tetteleg is bizonyítom, ha az alkalom előáll. Ime most itt van és én akkor szavamnak.“

No még egy jó öreg urambátyám szavait is hadd hatljuk: „A megürit egyházkerületi főjegyzői hivatalra szerény körömben Eröss Lajos mellett foglalok állást. Hadd erősítse Debreczenben, a kálmínista Rómában az erős kösziklán épült Sionvárat, Áron házáat, hadd köszörülje ki erkölcsi bátorságával, éles szellemi fegyverével, erős hitével, tudományával, főjegyzői tollával a mély csorbát, melyet az élve holt erkölcsi halott ejtett a protestáns egyházon, önmagán és a társadalomban.“

Nem hagyhatom ki a következő elismerő nyilatkozatot sem: Eröss Lajos neve ma népszerű, s gondolom elég lessz csak megemlíteni, hogy a nagy többség főjegyzővé válassza. Nyitott ajtó betöréséhez fogunk, ha mollette korteskedni akarnánk.“

Csak még egyet: Mivel én nt. Eröss Lajos urnak mindenkor nagy tisztelője és rendíthetlen híve voltam, s az vagyok most is, én is csak szerencsének tartom az egyházkerületre nézve, ha őt nyerhetjük meg főjegyzőnek.

Egy nagy tekintélyű férfiú írja: „Az első perczen én mindjárt Eröss Lajosra gondoltam, mint valóban competens főjegyzőjelöltre. Tehát annál inkább jólesett megtudnom, hogy irányadók is az ő személyében vélik megtalálni azt a férfiut, akinek karaktere, elméleti és gyakorlati tudása az adott viszonyok között egyedül őt predestinálják erre a nagyon is fontos állásra.“

Hát ezeknek s a többi száz meg száz nyilatkozatnak több súlya van, mint akár-hány hivatalos pressiónak. Legyen is.

Vasárnapi istentiszteletek. Az ev. ref. templomokban vasárnap a következő lelkészek tartanak istentiszteleteket. Nagytemplomban Jánosi Zoltán. Kistemplomban Biró Ferencz. Ujtemplomban K. Tóth Kálmán. Ispótytemplomban Szele Miklós hittanhallgató. Homokkertben Szele György. Csapó-kertben Kovács János.

Az ágost. hitv. evang. templomban holnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

A róm. kath. templomban az istentiszteletek sorrendje a következő: Délelőtt 6 órakor misézik Kampell József, 7 órakor Nyáry Ignác, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymn. növendékek részére, 9 órakor az ünnepélyes nagymisét Szabó István mondja, nagymise után Nyári Ignác prédikál. Háromnegyed tizenegykor a Svetits-zárda növendékei s elemi iskolák növendékei részére az. mise, melyet Molnár K. Dezső h. iskolaigazgató mond, fél 12-kor misézik Mellau István. Délután 3 órakor ünnepélyes lytánia, utána Rózsafüzér.

A görög kath. kápolnában: 6 órákor reggel istentisztelet, délelőtt 9 órákor sz. mise, délután 3 órákor vecsernye, utána Rózsafüzér ájtatosság.

Az új esperes. A hajdu-szabolcsi egyházmegye esperesi állására beadott szavazatokat szombaton délelőtt számolta össze a vármegyeházán a kiküldött bizottság. Az egyházak többségének a bizalma, mint azt előre is jeleztük, dr. Baltazár Dezső, a hajdu-szoboszlóiak kiváló ifju papja mellett szavazott le. Összesen 62 szavazatot adtak be, melyből Baltazár Dezső 37, Soltész László helyettes esperes 19, Kiss Ferencz 5 és Illyés Endre 1 szavazatot nyertek; így tehát teljes többséggel választották meg dr. Baltazár Dezsőt esperesnek.

A zsinat előkészítése. Az ev. ref. konvent elnöksége most küldi szét meghívóit. Budapestre, a Lónyai-utcai ev. ref. főgimnázium dísztermébe, október hó 27. napjának délelőtt 10 órájára hívták össze a zsinatot előkészítő konventet.

A Debreczeni Felső Keresk. Iskolával kapcsolatos Keresk. Esti szak tanfolyamon a beiratkozások f. évi október hó 1—12-ig tartanak d. e. 11—12-ig és d. u. 5—6-ig. Felvétetik minden felnőtt férfi és nő, akinek legalább anyai előképzettsége van, hogy az előadásokat eredménnyel hallgathatja. A tanfolyam 7 hónapig tart és az előadások tárgyai az egyszerű és kettős könyvvitel kére.k. levelezés, keresk. számtan, keresk. és váltóismeret. Tandíj 40 K. mely a jelentkezéskor fizetendő le és ugyanakkor bemutatandó a jelentkező születési bizonyítványa is. A tanfolyam, tekintet nélkül a jelentkezők számára, f. évi október hó 13-án este 8 órákor feltétlenül megnyílik. Az igazgatóság

A polgármester ur.

mert szokimondók vagyunk, lapunk *utczai elárusítását betiltotta* és igen sokan, kik azt példányonként vásárolták, most lapunkat nélkülözni kénytelenek. Ezen akarunk segíteni azon *ujjítással*, hogy kiadóhivatalunk

napi előfizetést nyitott

és mindenkinek egyszeri bejelentésre *naponta pontosan házhoz kézbesíteti lapunkat*, amidőn ugyanekkor a kézhez vett lappéldányért *naponta is fizethető a két krajczáros előfizetési díj.*

A Debreczeni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. Megjelenik minden nap, hétfőn is. A Debreczeni Független Ujság Debreczen és Hajdumegye egyetlen szokimondó, igazságos és legkedveltebb lapja.

Október 1-ével új előfizetést nyitunk. Előfizetési díj helyben házhoz hordva egy óra egy korona. Előfizethető bármely naptól. A Debreczeni Független Ujság minden előfizetője teljesen ingyen kapja a Debreczeni Független Ujság nagy képes naptárát, mely a gazdag szépirodalmi részen és egyéb hasznos tudnivalókon kívül Debreczen és Hajdumegye teljes czimtarát is tartalmazza.

Lapunk megrendelhető: a kiadóhivatalban Piacz u. 47/49 és kézbesítőink által. Telefon 18. és 339.

UJDONSÁGOK.

Miért tiltották be a Debreczeni Független Ujság utczai árusítását?

(Előzmények és igazi okok.)

Egy levél Komlóssy Arthurról.

Ez az elhídegülés, ez a lappangó gyűlölet még inkább fokozódott, midőn én az éleztlapilag vastagon és tervszerűleg üldözöbe fogott, a hazafias érzelmeiben is meggyanusított Komlóssy Arthur főjegyzőt, akkor még a polgármesteri szék egyedüli komoly jelöltjét, védelembe vettem és egy délutáni levélben, még a Debreczen-ben jelent meg, nagyrabecsülésemet fejeztem ki ezen művelt, városát szerető, hivatalában megközelíthetetlen uri ember iránt. Se többet, se kevesebbet nem irtam róla, minthogy bármivel ócsárolják is: szerintem Komlóssy igazán derék magyar uriember.

Ennek az ártatlan irásnak következményei lettek, a kik szemtől-szembe nem szoktak a férfival sarokra állani, hátam mögül lövöldöztek ki reám a rágalom és a gyűlölködés nyilait, a kik pedig bizalmasabban közeledhettek hozzám, a szerkesztőségi oduban úgy rajzottak reám, mint a vaddarazsak. Hallgathattam eleget, hogy mit akárokkal azzal az ilyen-olyan Komlóssyval. Félig-meddig azzal is gyanusítottak, hogy a Komlóssy érdekében áruláson töröm a fejemet és ha jól emlékezem, ugyanekkor pattantoták ki előttem, hiszen nekik a polgármesteri székre külön jelöltjük is van a Kovács József 48-as pártelnök ur személyében.

Én ekkor az eddigi tapasztalataim és a nádszálként ingatag, a maga feje után csak a kicsinyes eljárásokra nem tehetetlen, alamuszi pártelnök felől alkotott véleményem alapján mindjárt mondtam is egyik főfő elvtársamnak:

— No csak még egy ilyen falusias látkörü polgármester hiányzik a jó Debreczenből...

Azonban az a tekintélyes, különben okos uriember letorkolt. De ma még van az a szomorú elégtételelem, hogy szánja-bánja azt az órát, a melyben a Kovács József polgármesterségének egyik zászlóvivőjévé szegődött.

A bulla- és békepohár.

Igy tehát nagytiszteletű Kiss Albert ur után most már a Kovács József pártelnök ur grátiájából is kiestem, ami felől ha kétségeskedtem volna, rideg hangon győzött meg azon hivatalos jegyzőkönyvi kivonat, a melyet a pártintéző bizottság határozataként közöltek velem. Ebben a bullában, a pártra közveszélyes férfiúnak bélyegzettek meg, burkoltan azt is tudtomra adták, hogy intézkedni akarnak a „felelős szerkesztői állás állandó és pártunk céljainak minden tekintetben megfelelő rendezése tekintetében“, sőt Thaly Kálmánt urat is bevonták az ellenem irányított fondorlatba, mint a ki megbotránkozott a párt orgánumának a párt elveivel ellenkező magatartásán, egyidejűleg kérvén, hogy a szerkesztőkérdés végleges rendezését akkora halasszák, majd mikor ő is jelen lehet.

Már ekkor a tisztujtás felé is közeledvén, végül a következő jellemző utasítást közölték velem:

„Többek hozzászólása után az Intéző Bizottság a szerkesztőkérdés végleges rendezése tekintetében

most nem határoz, hanem elrendeli, hogy lapunk a városi tisztujtást érintő és ezzel kapcsolatos dolgokról csakis a lapfelügyelő bizottság illetve a pártelnökség előzetes hozzájárulásával hozhat közleményeket“.

Ez a hivatalos kis közlemény, azt hiszem, eléggé jellemzi, hogy micsoda szájkosaras politikát üzhett ez a nagy nyilvánosság előtt függetlennek dicsekvő ujság, másrészt fényt vet azon hangoztatott hivalkodásokra is, hogy Kovács József volt 48-as pártelnök áldozatból, a köziránti nemes tekintetekből szánta magát a polgármesterségre; hogy ne! hisz az ő előzetes hozzájárulásával voltak közölhetők az ő polgármesterségét körülötte kurtos cikkek.

Én, nagyon természetesen, ezt a meztelen és méltatlan irást fölháborodással utasítottam vissza és olyan feleletet küldtem be az elnökség illetőleg intézőség czimére, a milyen őszinte irást nem szoktak az ablakba rakni.

Ettől az időtől kínos hallgatás következett, én a városi tisztujtást illetőleg ugyanannyira tartottam magamat Kiss Albert urék „rendeletéhez“, hogy egyáltalában tudomást sem vettem a kurtos mozgalomról; de még ekkor kénytelenek voltak szörmentében banni velem, mert én azt követeltem, hogy mindkét irást terjesszék a párt nagy gyűlése elé. Már pedig ekkor még (tekintettel a Jánosi-téle választás sikereire is!) attól tartottak, hogy ott botrány talál kerekedni, mert számos hiveim igazságos kitérésével esetleg ellenök fordul a közvélemény, ha ilyen leplezetlenül állítom a közönségre az oszlop-férfiakat. Azért is jobbnak látták, nyelvöket a fájós méregfogukhoz szoritva, hallgatni és várni még egyideig.

A békepohár.

Valahára méltóságos Thaly Kálmán ur is leérkezett! És bár szokatlannak tetszett előttem, hogy nem a párt hivatalos helyiségébe, nem az olvasó-kör külön szobájába hívtak fel, a jelzett órára pontosan elmentem a Kovács József akkori pártelnök ur magán lakására, a hol is válogatott társaság várt reám. Majdnem úgy tűnt fel, mint valami titkos itélőszék.

Itt különös nagy dolgot nem végeztünk, mert titkos gondolataikat, sérelmeiket, — egyik ur a másiktól — restelték feltárni, hanem inkább lényegtelen műsérelemeket tárgyaltunk, (például a Thaly Kálmán ur óriási kifogása odalyukadt, hogy miért közöltem Bartha Miklóstól és a Budapesti Hirnap után is egy két cikket!) a legnevezetesebb eredmény az volt, hogy a kölcsönös kimagyarázások után, mindkét részről felmutatott irásainkat tárgyalannak mondtuk ki. Én pedig megígértem, hogy ezentul rendszeresen feljárom a párt intézőbizottságának az üléseire és mindenkifől itt tájékozodom.

... Ekkor következett életemnek az a feledhetetlen pillanatja, hogy nagytiszteletű Kiss Albert püspök jelölt ur, bár akkor este itallal nem élt, poharat fogott és — kocczintott velem — így fohászkozván:

— Hát most már azután legyen béke! béke! ...

Az igazat megvallva, megdöbbentett ez a békepohár. Mert a hogy a nagytiszteletű püspök jelölt urat megösmertem: a felejtést és megbocsátást ellenfeleivel szemben nem igen szokta gyakorolni. De azt mégsem tételeztem fel, hogy a nagytiszteletű püspök jelölt ur annyira komoly ellenségem, miszerint kész még béke poharat is üríteni velem. Holott régen tanultam a római biborosok felől is, hogy bevett szokás volt náluk mosolyogva, békepohárban nyujtani az engesztelhetetlen gyűlölet mérgét.

A későbbi fejlemények csakugyan arról győztek meg, miszerint a nagytiszteletű püspökjelölt ur békepoharába is római italt töltött a volt 48-as pártelnök ur.

[Folytatom az írást.]

Pósák Debreczenben.

— Szerdán délután érkeznek. —

Nemcsak a magyar gyermekvilágnak, a magyarság zengő tündér kertjének büvös dalos költője Pósa Lajos, hanem a magyarság felnőtt tagjait is lelkesíti és felemeli ő a gyújtó hazafias költészetével és azokkal a szájról-szájra szálló gyönyörű népdalokkal, amelyekből hatszázat zenésített meg a boldogult varázs hegedős Dankó Pista, a kinek szobrot állítani szép célul tűzte ki a nagyszivű Pósa Lajos.

És nincsen az országban olyan magyarváros, ahol ne ünnepszámba vennék a Pósa Lajos jövetelét, ott időzését. Debreczenben sem lehet és lesz ez másként. Ide Pósa Lajos is régen és vágyva-vágyik. Az a kedves levél is ezt bizonyítja, melyet itt közlünk és melyben Könyves Tóth Kálmánt régi barátját következőleg értesíti jöveteléről:

„Indulunk szerdán szeptember 28-án délelőtt 9 órakor s Debreczenbe érkezünk délután 3 óra 29 perczkor. Csütörtökön és pénteken délután 4 órakor mesemondás. Szombaton is ott maradunk, vasárnap megyünk Nánásra.

Alig várom már Lidikémmel együtt, hogy ott legyünk. Lázás izga'ommal számoljuk a napokat, órákat. Azt hiszem, hogy Debreczen igaz magyar szelleme természetesen hat szívére, lelkünkre. Ha pedig a debreczeni gyermekvilágra gondolkodok: megremeg a szívem-lelkem már előre, könybe borul a szemem a boldogság gyönyörétől. Áldom a jó Istent, hogy az én kezembe adta azt a tiszta lobogót, amit lobogtatok előttük.”

— Gróf Dégenfeld József ismét Amerikában.

A „Debreczeni Protestáns Lap” írja: Egyházkerületünk buzgó főgondnoka újra Amerikába indult. Missióját, mely bizvást mondhatjuk, nemcsak felekezeti, hanem magyar nemzeti is, teljesen be akarja fejezni. Folyó hó 19-kén estve indult el Debreczenből, magával vivén számos tisztelői szerencsekívánatait. Utja Ostende, Dover, London, Liverpoolon át fog New-Yorkba vezetni. Távolléte ez uttal 5 hétre fog terjedni, beleszámítva ebbe az utazási időt is. Hogy utazása és önfeláldozó fáradozása, gyümölcse áldásos lesz, mi bizvást reméljük

és hiszszük s ennél fogva nem helyeseljük, hogy akadnak közöttünk, a kik a nemes Gróf ezen páratlan önfeláldozással járó s legideálisabb fajszeretetszülte munkájában is gáncsolni valót keresnek s alaptalan feltevésekkel akarják megtevésztetni a nagy közönséget. Különbön gróf Dégenfeld a konventi, zsinat és másnemű ülésekre már ide haza lesz.

— **Karácsonyi ipakiállítás** Az ipartestület elnöksége lelkes buzgalommal fáradozik, hogy Karácsonykor Debreczen iparosai erkölcsi és anyagi sikerrel járó nagy kiállítást rendezhessenek. Tegnap becsátotta ki az ipartestületi elnök a meghívókat, melyekkel e hó 29. napjára, csütörtökön délután 3 órára 150 helybeli iparost hitt még a kiállítás szervezését előkészítő beszélgetésre. Az elnök azt a 150 iparost hívta meg ez előkészítő tárgyalásokra, akik eddig hasonló mozgalmakban részt vettek, de szívesen fogadnak bárkit is a megbeszéléseken. A kiállítás általános lesz.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A polgári asztaltársaság tegnap este a tagok nagy részvétele mellett elhatározta, hogy szokásos felruházási ünnepélyét október hó 1-én tartja meg. A felruházandó iskolás fiúk kijelölésére alakult bizottság tagjaiul felkértek: ifjabb Mórész Pál, Thiesen Arthur, Czabán Dániel és Hoffmann Sándor tagok. A felruházás után az asztaltársaság fényes estélyt rendez.

— **Házasságkötések.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Rózsa György — Virág Eszter, Bujdosó Imre — Barla Katalin, Méder Lajos — Szohár Róza, Korchma Géza — Lehóczki Mária, Deák Sándor — Iliszi Mária, Kovács János — Domján Erzsébet, Vitárius Béla — Hock Emma, Kecskés István — Zsupos Zsuzsánna, Fejér László — Kecskés Eszter, dr. Seidner Samu — Katz Regina, Petermán Ferencz — Miskolczi Eszter, Orinándi János — Németh Ilona, Tomasóvszky Gyula — Juhász Juliánna. Összesen 13 pár.

— **A mikor valaki csehül táviratozik.** Kaczagató dolog történt a napokban a Cseherdőben egy dr. Ventulak Ottokár nevű prágai ügyvéddel. A doktor ur Eisensteinben nyaralt s néhány nappal ezelőtt levelet kapott irodavezetőjétől, amelyben ez utasítást kért arra nézve, hogy egy bizonyos ügyben felebbezzen e vagy sem? Dr. Ventulak, aki tőzgyökeres cseh nemzeti eezmékkel van eltelve, elhatározta, hogy ő is hozzá fog járulni a Cseherdő elcsehesítéséhez s a távirati választ nemzetisége nyelvén fogja feladni. Meg is fogalmazta a választ, a mely röviden ekkép hangzott:

Nepodavejte zadne rekursy.

Magyarul: *Ne felebbezettek!* Minthogy azonban az ügyvédnek meglehetősen olvashatatlan írása van s a távirókezelők a cseh nyelvet nem értették, a felelet, mire Prágába érkezett, a következőképen módosult:

Neprodavejte za dne ukorky!

Magyarul: *Ne adjatok el nappal semmi féle ugorkákat!* Ventulak ur irodájában a

fura távirat érthető aggodalmat kellett a jó prókátor elméleti állapotát illetőleg, de a kiknek a dolog tudomásukra esett, azok még most is azon mulatnak, hogy milyen veszedelmes is csehül telegrafálni.

— **Szabadságon.** Jeney Miklós rendőrkapitány, a bűnügyi osztály vezetője ma délből kezd meg harmincz napos szabadságát. Végh Gyula rendőrfőkapitány helyettesíti. Jeney Miklós egyelőre Butapestre utazik s onnan megy vidékre, hol szabadsága idejét eltölti.

— **Visszavándorló.** Napról-napra kapjuk a szomorú híreket, hogy hányan és hányan hagyják itt hazájukat, hogy messze idegenbe keressék a hazai igen szűkösnél, bővebb napi kenyerüket. Tudjuk, hogy legtöbben olyan gondolatokkal veszik kezükbe a vándorbotot, hogy azzal még ők vissza is térnek az édes szülőföldre. De tudjuk azt is, hogy milyen kevesen látják viszont, ha egyszer már elhagyták, édes hazájukat, szép Magyarországot. Örül a lelkünk, hogy most egy visszavándorlásról adhatunk hírt. Tarr Mihály debreczeni születésű timár mester, ha éltes volt is, elég erőt érzett magában ahhoz, hogy idegenben jobban megéljen, mint idehaza. Ezért 1894-ben Bukarestbe, Románia fővárosába, hol ma már igen sok magyar lakik, költözött ki. Tíz hosszú esztendeig ette az idegen föld kenyerét jó Tarr Mihály timár mester s mennél jobban öszült a haja, annál jobban vágyakozott Debreczenbe, az ő szerette szülővárosába. És e hó folyamán vissza is jött a derek, egészen ősz öreg ember, hogy itthon élje le szép és küzdelmes élete utolsó napjait, mert mégis csak edesebb lesz itt majd az örök pihenés is...

— **Széna és szalma szállítás.** A temesvári 7-ik hadtestparancsnokság Debreczenben állomásozó ezredei részére széna és szalma szállítást irt ki. A versenytárgyalás a nagyváradi élelmészeti hivatalban lesz megtartva okt. 6-án d. e. 10 órakor. Ajánlatok, melyek bánatpénzzel szerelendők fel — ezen időpontig nyujtandók be.

— **Amerikába megy.** Mai lapunkban adunk hírt arról a ritka dologról, hogy egy hazájából kivándorolt mesterember visszatért szülővárosába. Ezen való igaz örömmünk sem lehet teljes, mert ugyancsak most vettünk hírt egy kivándorlást is. Mohács Józsefné szül. Freit Zsuzsánna asszony váltotta ki Amerikába szóló utlevelét. Az új világban keresi jövő boldogulását.

— **Eljegyzések.** Szombati János Faragó Erzsébettel, Bajdor Károly Szilágyi Eszterrel, Tóth Sándor Pitlaner Juliánával, Pócsi Mihály Szikszai Juliánával, Lehóczky Lajos Farkas Máriával, Gita János Fonó Juliánával, Eleméry Gyula Csákány Juliánával, Lukács Vilmos Schön Etelkával, Bene István Papp Zsuzsánnával, Komlósi István Jóna Erzsébettel, Viskóczy Imre Varga Juliánával, Hatfner Nándor Tanka Rózával, Rosinger József Gyémánt Ilonával.

Legjobb

és legelegánsabb férfi és fiuruhák az „Angol szabó” című

uri szabó

üzletben készíttetnek. Minden megrendelőleg alább 30 koronát tartarít meg.

Rosenberg József

férfi szabónál, Kossuth-utca 8. szám.

— **Atléták erőpróbája.** Mint már hírül adtuk a mához egy hétre tartandó országos tornász és athletikai viadalra erősen készülődnek helybeli athletáink. Ma délután tartják erő, illetve eredmény próbájukat a nagyerdei sport-téren, mely próba léssen hivatalosan megjelölni, hogy az október 2-iki versenyen körülbelül, mily reménnyel szerepelhetnek. Reméljük, hogy a népszerű kék-fehér színeket sikerül a küzdelemben ismét dicsőséggel megvédelmeznünk. A nevezések ma délből záródnak és már az eddigéig beadott nevezésekből is biztos sikert jósolhatunk a versenyből. A nevezésekről különben legközelebb bővebb adatokkal szolgálunk.

— **Nagy ékszerlopás.** A szabadkai rendőrfőkapitány kereste meg városunk főkapitányi hivatalát nagy ékszerlopás tette sének nyomozása érdekében. Penteken éjszaka ugyanis ismeretlen tettesek feltörték Weiszberger Mór és fiai óra és ékszerüzletét s onnan 6760 korona értékűt képviselő ékszereket vittek el.

— **Sértésorbáncz.** A közeli Pusztamacson egy farkas sertésbe orbáncz esett. A királyi állatorvos az orbánczos farkas-sértés tanyáját lezáratta. Nagyobb sertésvészől, a kapott értesítések szerint, nem kell tartani.

— **Gyárosoknak adták ki magukat.** Két debreczeni téglavető munkást keres országszerte a rendőrség, kik Miskolcra, mint téglagyárosok téglaszállításra vállaltak kötelezettséget, mire 50, 60 korona előlegeket fel is szedtek, de a téglát még ma sem kapták meg a rendelők. Már annyit kinyomozott a rendőrség, hogy a szédelgők valóban debreczeniek, természetesen nem gyárosok, hanem csak téglavető munkások, kik Debreczenben kiállított munkakönyvvel már az ország több vidékein dolgoztak.

— **Mészárosok panasza mézáros társaik ellen.** A mézárosok közül a napokban többen mentek panaszra az ipartestülethez. Panaszuk mézáros társaik ellen szól, kik közül sokan a húst — különösen a borjú húst, — nem kilogrammra, hanem darabszámra adják, pedig 1894. esztendőben hozott a városi tanács olyan határozatot, mely szigorúan elrendeli, hogy csak kilogrammra való mérés mellett szabad árusítani a húst. A panaszos mézárosok tehát városi rendeletbe ütköző cselekményt követnek el büntetlenül napról-napra, mikor darabszámra árulják a húst a piacon, a mivel rontják a többi mézárosok üzletét. Kérik az ipartestületet, hogy nézzen utána e dolognak s tegyen feljelentést az 1894-iki városi rendeletet naponként megsértő mézárosok ellen.

— **Sámson és a pallagi vasut.** Sámson község képviselő testülete kimondta, hogy óhajtja a pallagi vasut kiépítését Sámsonig és a város által erre a célra kért 60,000 korona hozzájárulási költséget megszavazza.

— **Meghaltak:** Erdős Endre ev. ref. 4 hónapos, Kovács András ev. ref. 16 napos.

— **Dohánytermés összeírása.** A debreczeni kerületben a termelők és a kiküldött állami közegek most kezdték meg a dohánytermés összeírását. Kósely-Szegnél kezdődött a felvétel.

— **Debreczen város regáléja.** A „D-n” írja: A pénzügyminiszter leiratott küldött a városi tanácshoz, melyben kije lenti, hogy a város érdekében beleegyezik abba, hogy a városi tanács a boritaladó és husfogyasztási adóbevételeket évi 300,000 kor. ért a megváltása. Egyben felhívja a tanácsot, 3 nap alatt nyilatkozzék, hajlandó e fent jelzett összeget megadni. A leirat következtében a tanács szombaton délelőtt rendkívüli tanácsulést tartott, melyen kimondták, hogy a miniszter által meghatározott évi 300,000 korona összegért megváltják a boritaladó és husfogyasztási illetekek beszedését.

— **Népesedés:** Az elmúlt héten összesen 59 szü. élet — 28 fiu, 31 leány — és ezzel szemben 35 halálózást jelentettek be. Így a lakosság száma természetesen uton 24-el növekedett.

— **Megszurta a feleségét.** Nehéz sor az, mikor a hitestársak nem értik meg egymást. Örökös civakodás születik belőle. Kovácsi Tivadar mázoló legény se igen egyezhet meg a feleségével, mert szombaton délelőtt is úgy összeszólkóztak, hogy a feldühödött férj kést kapott elő s azzal erősen megszurta a feleségét. A megsebesített asszony a kórházba került, hol sebeit bekötötték. A szurás a kezét érte erősebben. Ez esettel kapcsolatban felemlítik, hogy midőn a lármára egy rendőr is érkezett oda, hiában nógatták a körülállók, hogy menjen be, azt felelte:

— Hallom, hogy visitás és láрма van bent (t. i. az udvarban!) majd mindjárt jön a másik társam is, akkor bemegyünk . . .

— **Debreczeni birtokváltások.** Tóth István veszi a debreczeni 8405 sztkvben foglalt 2 hold 100 négyszögöl ondódi földet Szövetes István és neje Laboncz Sárától 1500 kor. — Drahos János és neje Gyetvai Marczela veszik a debreczeni 7469 sztkvben foglalt 300 négyszögöl ujosztású földet Emerieh Arnoldtól 760 kor. — Farkas Ferenczné Szücs Eszter veszi a debreczeni 153 sztkvben foglalt Kigyó utca 34 sz. házat Gönczi Endrétől 8000 kor. — Smiak István és neje Simon Erzsébet veszik a debreczeni 8355 sztkvben foglalt 7 hold 1048 négyszögöl ujosztású földet Smiak János és neje Józsa Esztertől 2000 kor.

— **A hölgyközönségnek** mindig gondot okozott a (mieder) fűző. Ettől függ a női természet esinossága, ez pedig csak úgy érhető el, ha minden hölgy a saját természetére szabott fűzőt visel, mert ezáltal jut csak érvényre a női természet szépsége. Azonkívül egészségi szempontból is ajánlatosabb az így készített fűző, mint a gyári fűző, miért is minden hölgy saját érdekében cselekszik, ha mellfűzőit Goldstein Karolina műtermében (Debreczen Piac-tér) készítteti, ki specialista az ily fűzők készítésében, mit lényesen igazol számtalan szaktekintély el-

ismerő levele. Rendelések szabatosan mérték után 6 óra alatt készülnek. A dúsz választéku raktári fűzők méltányos árban árusítatnak.

— **Ismét érkeztek új készitások Mentze áruházába.**

— **Felvilágosítás!** A lapokban hirdetett kölcsön szerzők 3 $\frac{1}{2}$ —4%-os törlesztéses kölcsönök kieszközölését ígértek a birtok $\frac{3}{4}$ értékéig, készpénzben folyósítva.

Az elhallgatottakat vagyok bátor a n. é. közönség szives tudomására hozni. — Én is összekötésben vagyok azon pénzintézettel, ahol 3 $\frac{1}{2}$ —4%-os kölcsön kieszközölhető a birtok fele értékéig. A zálog levelek igaz, hogy készpénzben; de 10—12% levonással számoltatnak el, míg a 4%-os kamatu kölcsönnél 4—5% a levonás. A birtokot úgy szokták becsülni, hogy annak $\frac{3}{4}$ része kiadható legyen.

A bekebelezési illetek csakis kötelezvény kölcsön átconversálásánál lesz elengedve. Váltóhiteknél semmi engedmény nincsen!

Ha olcsó kamatu kölcsönre óhajtana terhes tartozásait átconversálni, 27 pénzintézeti összekötésimnél fogva alkalmat és módot nyújthatok ahhoz, hogy kölcsön ügyét a legelőnyösebben intézzem el.

Bővebb magyarázatokat tartalmazó tervezeteket ingyen adok bárkinek.

Telekkönyvi kivonat s kataszteri birtok ívének átvizsgálása után — melyet kívánatra én is beszereshetek — azonnal megmondhatom, mennyi s minő kölcsön eszközölhető ki birtokára. — Megbízatását kérve, vagyok mély tisztelettel **Rácz Béla** bankbizományos.

— **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképiállítás a műterem kapubejáratánál lévő

— **Az általánosan ismert koronás nyakkendőket** Békés Lajos úri divat üzlete feltűnő szép minták és kivitelben, valamint a legújabb formákban 80 fillérért árusítja. Ezen előnyös ajánlásra a közönség szives figyelmét felhívjuk.

— **Olcsó és szép szőllőmosók érkeztek Mentze Henrik** ujdonságok áruházába.

Blous-selyem

60 krtól 11 frt 35 krig métere — legújabb divat! Bérmentesítve és el-

vámolva házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény forduló postával **Henneberg selyemgyára** Zürich. VI.

TÁVIRATOK.

Kossuth Ferencz nyilatkozik.

Budapest, szeptember 24. Tudósítónk jelenti, hogy a hajdunánási Kossuth-szobor leleplezési ünnepén, október 2-dikán Kossuth Ferencz igen érdekes politikai nyilatkozatokat fog kijelenteni. Ezzel a határozottabb és élesen ellenzéki nyilatkozattal akarja elensúlyozni az Orosházán használt, sokaktól félreértett és az újabb leszerelésre magyarázott kijelentéseit.

Újabb áldozatok a világhatalomért.

London, szeptember 24. A bécsi hadügyminiszter ide érkezett. Torpedónaszádokat rendel, melyek a japánok által most kipróbált és igen bevált torpedónaszádok mintájára készülnek.

Samassa — biboros.

Budapest, szeptember 24. A vatikánból kiszivárgott hírek szerint, Samassa egri érseket legközelebb biborosi méltóságra emelik.

Ott Károly

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséget értesíteni, hogy **Kossuth-utca 2. szám alatt** a város háza épületében **úri- és női divat, rövidáru és kézimunka üzletet nyitottam**, fehérneműek, gallérok, kiegészítők és harisnyák, **mindennemű szabó kellékek.**

József Ágost főherczeg Szigeten.

Máramaros-Sziget, szeptember 24. Ma értesítették az itteni főherczegi erdők igazgatóját, hogy október 24 én József Ágost főherczeg és Augusztia főherczegasszony ide érkezik. Szarvasvadászatot rendeztet a főherczeg itt tartózkodása ideje alatt.

Elítelt zászlósértők.

Zágráb, szeptember 24. Ma hoztak ítéletet a zapresicsi zászlót gyalázó horvátok ügyében. Egyet 10, egyet 6 hónapi; egyet 7, és többeket 6 heti togházra ítélték el. Az ítélet jogerős.

Az orosz belügyminiszter és a zsidók.

Szentpétervár, szeptember 24. Ma az új belügyminiszter igen előékenyen fogadta az orosz zsidó küldöttséget s ezt válaszolta az üdvözlő beszédre:

— Fogadják jó kívánságukért legőszintebb köszönetemet. Biztosítom önöket, hogy magam részéről mindenben azon leszek, hogy a legfelsőbb helyen is elismerjék az önök jóindulatát s azt meg is jutalmazzák.

Port-Artur újabbstroma.

Páris, szeptember 24. A hivatalos „Mattin“-nak jelentik: A japánok Port-Arturt három oldalról teljes tüzzel megtámadták. Az ostromlás olyan erővel folyik, hogy Péterváriban aggódnak Port-Arturért.

Feilitzsch Hódossyert.

Kassa, szept. 24. Feilitzsch Arthur ma ideérkezett. Hódossy kerületébe utazik, hogy részt vegyen vasárnapi beszámolóján.

Nyilttér.

Az előkelő hölgyközönséghez!

Nagyságos asszony!

Halmágyi Sámuel ur cégvezetőm külföldi utjáról visszatérve, tisztelettel értesitem Nagyságodat, hogy az őszi és téli idény legújabb modelljeit hozta magával **Costümökben, Blousok, Paletót, Raglán, Havelok, Leányköpeny és kabátka. Téli felöltő és Szörme konfektiókban**, mely ujdonságokat a sablon szerűség jellegétől megóvando, kizárólag cégem részére kötöttem le.

Nagyságod b. megrendelésének kellemes elvartában vagyok kitünő tisztelettel

Klein Sámuel

HALMÁGY SÁMUEL

cégvezető

női- és leány felöltők legnagyobb áruháza.

DEBRECZEN, Piacz-utca 47. sz.

Nagy raktár

**Szőnyeg
Függöny
Butorszövet
Linoleum
Bőrvászon
Ágy- és Asztalterítő
Flanell takaró
Pokrócz
Paplan és Matrácokból
Donogán és Somossy**

Kunz József és Társa utódai cégével
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

TÖRLESZTÉSES

PÉNZ!

kölcsön

FÖLDBIRTOKRA

a becsértéknek 70-80%-áig

3¹/₂ és 4 százalékra.

A megkereső levelekhez csatolandó föld birtokoknál a **kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonat.**

Bélyeg- és illetékmentesen váltattatjuk át az eddigi drágább kamatu takarékpénztári kölcsönöket, törlesztéses kölcsönre.

Polyosítottunk továbbá

váltókölcsönt

5% kamatra

Mindenféle kölcsönügyekben teljesen ingyen nyújtunk fölvilágosítást.

Pontos cím:

„Földhitel Közv. Vállalat“
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-utca 2. szám.
Törvényszéki legbejegyzett cég.

Semmiféle előleges költség nincs.

A kölcsön készpénzben lesz kifizetve.

25 koronát
takarít meg ezen hirdetés olvasója!
4 pár czipő csak 5 kor. 50 fill.

Több nagyobb gyár fizetésképtelensége miatt megbízattam óriási czipőkészletét **mélyen az előállítási áron alul** eladni, és így **1 pár férfi, 1 pár női czipőt**, füzöst is, fekete v. barna bőrből, erős, szegezett talppal; továbbá **1 pár férfi, 1 pár női divat czipőt** elegáns kivitelben (nagyság centiméterekben) tehát **4 párt összesen 5 kor. 50 fillérért** adhatok. A szétküldés a pénz előleges beküldése v. utánvét mellett történik.

S. Urbach's Schuh export. Krakkau 204b.
Meg nem felelő visszacseréltetik vagy a pénz visszaküldetik.

LANCASTER, lefaux, flobert és revolver-töltények, ólom-sörét.

SZÜRETELŐ ESZKÖZÖK:

Fleischer-féle borsajtók,

szőlőszűzők, puttonok, bornyomózsákok, ÖNTÖTT KÁLYHÁK, konyhák, lemez-tűzhelyek és főző-edények raktára

Sesztina Lajosnál

DEBRECZEN, Piacz-utca 23.

Széna és szalma

Savanyu lószéna, osztr. marha széna, szemhosszu szalma, szóró- és takarmány szalma vagon számra kapható

Brüder Taussky

Bécs II., Praterstrasse 15.

Kivánatra aianlatok állomásra szállítással.

Küry, Blaha, Fedák, Hegyi

crém a melyet nagyhangon hirdetnek nem olyan biztos szépítő mint a **Matild arczenőcs krém**, stb. a mely a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, arczsört, pörzsenést biztosan eltávolít, kis tégl 1 korona, nagy tégl 1 korona 60 fillér. Ragya himlőhely kisimitására 1 tégl 4 korona.

Matild arczsépitő szappan, szóda nélkül a kenőcsökhöz construálva.

Matild puder, ásványi anyagoktól ment ártalmatlan 3 színben, dobozza 1 és 2 korona. Tessék megpróbálni, ha nem használ, hiánytalanul visszaadom az arát.

Kun István gyógyszerész, első magyar „Matild“ műlaboratoriuma (a párisi laboratorie cosmetique „Matilde“ mintájára alapított 1895-ben, Budapestben.

Budapestben: **Töröknél**, Debreczenben: **Tóth Béla** gyógyszerésztárában.

Uj kézműáru üzlet.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy **Simonffy-utca 2. sz.** (Városi bérház) Váray József fűszerüzlete mellett a mai kor színvonalán álló

KÉZMŰÁRU ÜZLETET

nyitottam. Mint szakember e téren igyekeztem új kézműáru üzletemet olyan kitűnő árukkal felszerelni, a mely a t. közönség igényeit teljes mértékben kielégíteni fogja, amellyel olyan összeköttetéseket létesítettem, hogy áruimat **igen mérsékelt árban** szolgálhatom ki. Állandóan nagy raktárt tartok **vászon, damassz, kanavász, ohifon, tricoo árak, ágy- és asztalterítők stb. árakban**, azonkívül nálam van a „**Kristály**“ vászon egyedüli raktára.

Kérem a n. é. közönséget méltóztassék áruim kitűnősége és áruin olcsósága felől meggyőződést szerezni.

Tisztelettel

GOLDSTEIN SAMU

Simonffy-utca 2. (városi bérház.)

Uj kézműáru üzlet.

Ócska épület anyagok.

Piacz-u. 61. sz. alatt lebontott épületből kikerült igen jókarban levő

épület anyagok

ajtók, ablakok, épületfak, cserepek stb. **olcsón eladók.**

Értekezhetni ugyanott **Sipos Bálint** vállalkozóval.

Schicht-szappan

„szarvas“

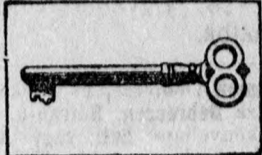
vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy !!
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és !!
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinék bérmentesen küldünk egy csomag Cozaporit.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozaport többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartozkodásról mert csodálatos ellenszennessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csodás és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélte:

„Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény, becselenség és szegénység közepette éltem! De minnek is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképpen irányítsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudja varázsolni?“

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra, és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessék, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 38.), 71., High Holborn, London, W. C., ANGLIA.

(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz

Debreczenben, Főtér 31. sz.

Ajánlja a következő közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arczsépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. **1 tégely harmat-crème ára 1 korona.** A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arczpor, mely az arcnak üde, ifjú színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadozár ára 50 fillér. A Mollitergin** valóbb arcz s különösen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek se-lyemszerű légyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arcz- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos s rögtöni! Nap-égette vagy szélkifujta kezeket vagy arcz bőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat. **Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.**

Mihalovits J. gyógyszerésze a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Dr. Borsos-féle

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihulást, a fejbőr megkopását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz. Nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. **1 üveg hajkenőcs ára 1 vagy 2 korona.**

Növényi hajkenőcs.

Dr. Borsos-féle Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos! **1 tégely hajkenőcs ára 1 korona.**

A Mihalovits-féle

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szivesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Használt vetőgépek, teljesen kijavítva minden nagyságban teletelőség mellett a legolcsóbb árban előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók. **Rámer Sándor nagytrafik udvar**, Piacz u. 26. Ugyanott vetőgépek kölcsön is kaphatók.

Kaiser Salamon Debreczen és vidéke legnagyobb részlet áruháza **Debreczen, Hatvan-u. 2.** Ajánl az őszi idényre kényelmes heti vagy havi részletekben vászon, damasz, canavász, férfi- és női ruha szövetek, ág- és asztal terítők, csipke- vagy szövet függöny, szőnyeg, tükör és képek, azonkívül férfi- és női ruhák, őszi és téli férfi-, fiu- és gyermek kabátok, gallérok, raglanok stb.

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállásmérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat **Földvári L. Kossuth-utca 1. szám az udvarban.** — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

5000 méter mosó karton méterje volt 45 kr., most 15 kr., 5000 méter mosó barchet méterje volt 45 kr., most 15 kr. és feljebb Blumenstein Testvérek alkalmi áruháza a Bikával szemben.

Egy férfi vasalt ing ezelőtt 160, most 75 kr., **egy férfi gallér** ezelőtt 20, most 10 kr., **egy pár kezelt eze őtt 35, most 18 kr.** Blumenstein Testvérek alkalmi áruházában a Bikával szemben.

Két szoba, konyha József k. h. u. 21. szám alatt kiadó.

A Halmágyi-féle csödből megvett 300 drb téli kabát, 200 drb bunda, raglán, muffok és boák minden elfogadható árban eladók. **Kaiser Salamon Hatvan-utca 2.**

Részletfizetésre kapható mindennemű kézmű áru, férfi és női confection, u. m. vászon, kanavász, chifon, damasz áru, ág- és asztalterítő, női ruha szövetek, posztó, ezibelin, barchetek és flanellek, trico áruk és téli kendők olyan olcsó árban és oly nagy választékban mint sehol e városban. Kényelmes heti vagy havi részletekben fizethető. Legszolidabb kiszolgálás **Goldstein Samunál, Simonffy-utca 2.** (városi bérház.)

Borsy-féle pemetefü cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható Bud i cukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

Kut szivattyu 40 méter, 2 ezolos csövel eladó. Nap-utca 4.

Fűszerkereskedő segéd (keresztény) szerény igényű, állást keres. Esetleg irodai állást is elvállal. Czim a kiadóhivatalban.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az

Előnyömdámat

a legújabb divat szerinti mintákkal szereltem fel, ahol a legújabb minták, monogramok, czakkok, ingbetétek nagy választékban lesznek előrajzolva.

Kezdett és kész kézi munkák

külön osztályában a legdivatosabb hímzések, filetnec munkák, festések, gobli- nek vannak kiállítva a legolcsóbb szabott árak mellett.

BENYÁTS EMIL

női kézimunka, rövidáru üzletében
DEBRECZEN, (Tisza palota.)

Hajdusági
Bajuszpedró.

Szép bajusz

Védjegy.

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedró használata által, mely legjobb az összes bajuszpedró készítmények között. A bajuszt nem törí, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz

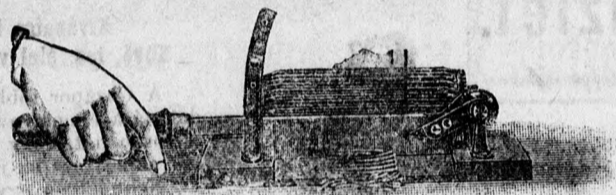
gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8 sz.

Valamint minden debreczeni gyógyszerárban.

Világujdomság!

Minden háztartásban nélkülözhetetlen a

„MENAGE“ laskavágó-gép,

mely a képzelhető legvékonyabb leveslaskát és minden más alaku laskát teljesen egyenlő nagyságban, gyönyörű, tetszetős formában vágja.

Uj, hasznos és érdekes konyha szerszám.

Kapható minden jobb vaskereskedésben és a gyárosnál

Holländer Józsefnél **KOLOZSVÁR,**
Hosszu-utca 15. szám.

Ára 7 korona 50 fillér.

Honi ipar!

Magyar szabadalom
31.015. sz.

Minden művelt állam-
ban szabadalmazva.

MEGHIVÁS

a debreczeni termény- és áruraktár részvénytársaság

1904. szeptember hó 25-én, délelőtt 10 órakor
a városháza tanácstermében tartandó

XVII. évi rendes közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Határozathozatal a lefolyt 1903/1904. üzleti év zárszámadása és a felmentvény megadása tárgyában.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása és az osztalék megállapítására nézve.
4. Határozathozatal újabb építkezésre nézve.
5. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utján betöltése.

Debreczen, 1904. szeptember 7.

Az igazgatóság.

JEGYZET. A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényes köteles részvényeit a közgyűlés előtt legalább 1 nappal a társaság pénztáránál, a debreczeni első takarékpénztárnál, vagy a debreczeni ipar- és kereskedelmi banknál — térítvény és igazoló-jegy kiszolgáltatása ellenében — letenni. A zárszámadások 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság hivatalos helyiségében a részvényesek rendelkezésére állanak.

Üzleti elvöm:
Élni és élni hagyni!

Ki akar olcsón igen szép női ruhaszöveteket, flanelt (Vellesz) Barchetot, de különösen: gyönyörű szép Blousravaló mindenszinű Louisin selymeket vásárolni, az a saját érdekében látogassa meg a Piacz-utca 19. szám alatt levő

MARADÉK ÁRUHÁZAT ahol Minden olcsó és semmi sem drága.

Ingyen fénykép.

Debreczen
legszébb áruháza.

Bortermelők figyelmébe !!

Tisztelettel tudatom, hogy Deák Ferencz-utcán fönnálló gépműhelyemben **új találmányu és szabadalmazott** vasszerkezetű és felülnyomásu

borsajtókat és szőlőzuzókat

készítek, mely bármelyik külföldi gyártmányt is felülmúlja.

A borsajtó **fatányérral** van elátva, mustlé a vasrészekkel nem érintkezik, a törköly egy darabban kivehető.

Raktáromban minden nagyságban a legnagyobb választékban, **de olcsó** árakban kapható.

Szives pártfogást kérek, tisztelettel

Preizler Mór

műlakatos és gépjavító műhelye.

Iskolás fiúk és leányok

részére

**kész fehérneműek,
chiffon ingek, gallérok,
kézelők, nyakkendők,
zsebkendők, harisnyák,
paplanok, matrácok,
flanel-takarók**

olcsón szabott árakhoz kaphatók:

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Rózsa-tér.

PÉNZ!

kölcsön

a legrövidebb pár nap alatt a legkulánsabb föltételek mellett.

TISZTVISELŐKNEK

mint állami, megyei, városi és vasuti hivatalnokoknak, tanároknak, katonai tiszteknek és bármely alkalmazásban volt nyugdíjasnak 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre 7 százalékos kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezvényre (váltó nem kell.)

KIMUTATÁS

ki mennyi kölcsönt kaphat:

1800	kor. fizetéssel kaphat körülbelül	1500	kor.
2000	" " " " " "	3000	" "
2200	" " " " " "	4000	" "
2400	" " " " " "	6000	" "
2600	" " " " " "	6500	" "
2800	" " " " " "	6800	" "
3000	" " " " " "	7000	" "
4000	" " " " " "	10000	" "
5000	" " " " " "	12000	" "
6000	" " " " " "	14000	" "

Levélbeli megkeresésnél megirandó: **állás, fizetés, kitöltött szolgálati idő és kor.** Ilyen kölcsönöket 15-20 nap alatt folyosítatunk.

Pontos cím:

„Földhitel Közv. vállalat“

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-utca 2. szám.

Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Válaszbélyeg!

Válaszbélyeg!

KWIZDA FERENCZ JÁN.

es. és kir. osztr.-magy., román kir. és bulgár fejed. udv. szállító, **Kerületi gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.**

Kwizda Fluidja

Kigyó védjegy

Turista fluid.

Régi jóhírű diétet.-kosm. szerbedőrszülésre, az emberitest izmainak és inainak erősítésére és edzésére. Eredményesen használva turisták, kerékpárosok és lovaglók által tárak utáni erősítésre és erögyűjtésre.

Árak:

1/2 palaczk K. 2.—

1/2 palaczk K. 1.20

Kapható minden gyógyszerárban. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest, Király-u. 12. és Andrássy-ut 20. sz.

Nehezen gyógyuló

vagy folyton kiújuló **sebek** ellen egyedüli biztos szer egy növényből készült kivonatomból. **Gyógyít minden fájdalom nélkül** bármilyen sebet, soha ki nem ujul utána a baj: **Titkos betegség ellen csakis ez segít.** Egy üveg eleget, ára 5 kor.

Készíti és levélczim: **Zenke Zoltán Szeged.**

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, valamint helybeli és vidéki pénzüintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindenemü felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

Megnyilt alkalmi áruház!

Majtényi és Zengevald-téle **uri-, női divat-, rőfös-, vászon- és rövidáru** ugyszintén **az összes szabó kellékekből álló üzletet**, Piacz-u. 14. szám alatt a Bika szállodával szemben **jutányosan megvettük** és azt

mélyen leszállított árakban

elárusítjuk.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradunk

Kiváló tisztelettel

Blumenstein Testvérek

Alkalmi áruház.

Végkiárulás.

Az üzlet teljes felosztatása miatt
hatóságilag engedélyezett

végkiárulás.

Szifft Aladár

Piacz-utca 24.

Schroll-féle chiffonok és vásznak, női- és férfi fehérnemű és téli alsó ruhák, női ruhaszövetek és posztók, téli fej- és nagykendők, asztalneműek és ágyszerítők, batisztok, cartonok- és zefírek, czérna-, pique- és velour barchetek, selyem kendők, esernyők és fűzők, keztyűk, harisnyák és kötények, bélekek és rövidárak stb.

Az összes raktáron lévő árak gyári áron alul végkiárusítottak.

Az áruaktár berendezéssel együtt is eladó. — Az üzlethelyiség kiadó.

Szifft Aladár, Piacz-utca 24. sz.

Végkiárulás.

Az egész város

csak **KOCH** Testvérek
Debreczen, Piacz-
utca 51. (Csanak-ház.)

e hó végén megnyíló férfi-, fiu-,
leányka és gyermekruha áruházáról

beszél!

Kedves barátom! maga megfázik, mért nem öltözködik jobban?
Most már nem bánom, ha meg is fagyok, de bevárom e néhány
napot míg a budapesti KOCH TESTVÉREK üzég megnyitja a debre-
czeni nagy férfi ruha áruházát, ott fogom saját- és gyermekeim
szükségletét elegáns-, divatos- és jó minőségű ruhákban olcsón,
szigoruan szabott árak mellett beszerezni!

A n. é. közönség tisztelettel meghivatik, hogy meggyőződést szerez-
zen, miszerint az ország egyik legrégebbi áruházában

Neumann M.

Piacz utca 49.

utólérhetetlen nagy választékban minden idényre szükséges férfi és fiu ruhák
kizárólag legjobb minőségben az egész országban elismert legolcsóbb árak
mellett árusítatnak.

Neumann M.

cs. és kir. udvari szállító

áruházában minden egyes darabon látható szabott ár a legpontosabban be-
tartatik, tulkövetelés teljesen ki van zárva, ennél fogva

Neumann M.

Magyarország legnagyobb áruháza, mint eddig az egyedüli megbízható be-
vásárlási forrás. Ma érkeztek meg az őszi és téli idényre szükséges férfi-,
fiu- és leányka-ruhák.

Neumann M.

Alapított 1845 ben. — Debreczenben, Piacz utca 49. a magy. kir. főpostával szemben.